

POZMEŇUJÚCE NÁVRHY
poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Roberta Madeja
k návrhu skupiny poslancov NR SR na vydanie zákona o preukazovaní pôvodu
majetku (tlač 1064)

Znenie ustanovení § 1 až 6 návrhu zákona o preukazovaní pôvodu majetku sa nahrádza novými ustanoveniami § 1 až 11, ktoré znejú:

„§ 1

Účelom tohto zákona je upraviť podmienky a postup orgánov verejnej moci pri odnímaní nehnuteľného majetku, hnutel'ného majetku, bytov a nebytových priestorov, iných majetkových práv a iných majetkových hodnôt, peňažných prostriedkov v hotovosti v slovenskej mene a v cudzej mene, vkladov v bankách a v pobočkách zahraničných bánk v slovenskej mene a v cudzej mene a vkladov v bankách so sídlom v zahraničí (ďalej len „majetok“) fyzickým a právnickým osobám (ďalej len „osoba“), o ktorých súd v konaní podľa tohto zákona vyslovil, že majetok nadobudli z nelegálnych príjmov.

§ 2

Podľa tohto zákona sa postupuje aj v prípade, ak osobe bol uložený peňažný trest, trest prepadnutia veci, alebo ak súd rozhodol o prepadnutí časti majetku¹⁾ osoby a táto vlastní ďalší majetok uvedený v ustanovení § 1, ktorý nie je možné postihnúť podľa Trestného zákona.

Poznámka pod čiarou k odkazu 1 znie:

„1) § 51 ods. 2, § 53 a § 55 Trestného zákona.“

Odôvodnenie:

V porovnaní s pôvodným znením ustanovenia § 1 sa navrhuje vypustiť rozhodné obdobie, na ktoré sa zákon má vzťahovať, ako aj výslovné označenie niektorých kategórií osôb, ktoré má zákon postihovať. Rovnako sa zvyrazňuje, že zákon sa týka tak fyzických, ako aj právnických osôb. V § 2 sa rieši problematika vzťahu návrhu zákona o preukazovaní pôvodu majetku ako právneho predpisu z oblasti civilného práva k trestnej legislatíve.

§ 3

(1) Ak má orgán verejnej moci dôvodné podozrenie, že majetok osoby bol nadobudnutý z nelegálnych príjmov, je to povinný bezodkladne písomne oznámiť službe

finančnej polície Policajného zboru (ďalej len „finančná polícia“). Ak skutočnosti podľa prvej vety zistí pri výkone svojich právomocí finančná polícia, začne konať podľa tohto zákona z vlastného podnetu.

(2) Finančná polícia prijíma písomné oznámenia fyzických osôb alebo právnických osôb (ďalej len „oznamovateľ“) o odôvodnených podozreniach nasvedčujúcich nadobudnutie majetku z nelegálnych príjmov v rozsahu ustanovenom týmto zákonom. Z oznámenia musí byť zrejmé, kto ho podáva, akej veci sa týka, proti ktorej osobe smeruje a čo sa oznamuje. Oznámenie musí byť podpísané a ak ho podáva právnická osoba, opatrené odtlačkom pečiatky.

(3) Finančná polícia overuje totožnosť oznamovateľa. Finančná polícia neprihliada na písomné oznámenia podľa odseku 2, v ktorých nie je uvedené

- a) meno, priezvisko a bydlisko alebo obchodné meno alebo názov a sídlo oznamovateľa alebo
- b) proti ktorej osobe oznámenie smeruje a čoho sa týka.

(4) Ak písomné oznámenie podľa odsekov 1 alebo 2 bolo doručené inej službe Policajného zboru alebo inému orgánu verejnej moci ako finančnej polícii, tento bezodkladne postúpi vec finančnej polícii a upovedomí o tom oznamovateľa.

Odôvodnenie:

Navrhovaný § 3 má za cieľ upraviť podávanie oznámení na začatie konania podľa tohto zákona. V zmysle ustanovení odsekov 2 a 3 musí byť takéto oznámenie jasné a adresné a musí byť z neho najmä zrejmé, proti komu smeruje, kto ho podáva, ako aj jasné uvedenie dôvodov, ktoré nasvedčujú tomu, že osoba môže vlastniť majetok z nelegálnych príjmov.

§ 4

(1) Finančná polícia na základe písomného oznámenia alebo z vlastného podnetu podľa § 3 preskúma príjmy, hodnotu majetku a spôsob nadobudnutia majetku osoby, proti ktorej podané oznámenie smeruje, najmä obstaráva podklady, požaduje vysvetlenia, zisťuje a zabezpečuje dôkazy potrebné na podanie podnetu podľa § 6 a vykonáva iné potrebné opatrenia.

(2) Pri preskúmaní podľa odseku 1 spolupracuje finančná polícia s inými orgánmi verejnej moci, právnickými osobami a fyzickými osobami. Tieto orgány a osoby sú povinné poskytnúť finančnej polícii v určenej lehote potrebnú súčinnosť, najmä vybavovať jej dožiadania a oznamovať jej požadované údaje; povinnosť vybavovať dožiadania sa nevzťahuje na fyzické osoby.

(3) Finančná polícia je oprávnená požadovať vysvetlenie od každého, kto môže prispieť k objasneniu spôsobu nadobudnutia majetku. Vysvetlenie môže odmietnuť ten, kto by ním spôsobil sebe alebo blízkej osobe²⁾ nebezpečenstvo trestného stíhania alebo nebezpečenstvo postihu za priestupok. O podaní vysvetlenia alebo o odmietnutí podať vysvetlenie urobí finančná polícia úradný záznam.

(4) Pri preskúvaní podľa odseku 1 je finančná polícia ďalej oprávnená

- a) vstupovať do každej prevádzkovej budovy, miestnosti alebo miesta slúžiaceho na podnikanie alebo inú hospodársku činnosť, ako aj do dopravných prostriedkov používaných na podnikanie na účely nazerania do dokumentov podľa písmena b),
- b) nazeráť do evidencií, účtovných písomností, listín a iných dokladov, spisov a záznamov na technickom nosiči dát, robiť si z nich výpisy, odpisy a kópie,
- c) písomne žiadať od bánk a pobočiek zahraničných bánk správy, ktoré sa týkajú klientov bánk alebo pobočiek zahraničných bánk, aj keď sú predmetom bankového tajomstva³⁾.

§ 5

(1) Plnenie oznamovacej povinnosti podľa § 3 ods. 1 a povinnosti poskytnúť súčinnosť podľa § 4 nie je obmedzené zákonom ustanovenou povinnosťou zachovávať mlčanlivosť podľa osobitných predpisov⁴⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Oznamovacia povinnosť podľa § 3 ods. 1 a povinnosť poskytnúť súčinnosť podľa § 4 sa na osobu nevzťahuje, ak ide o informáciu, ktorú získala o klientovi v súvislosti s poskytovaním právnej pomoci podľa osobitného predpisu⁵⁾.

(3) Odmietnuť súčinnosť podľa § 4 môže aj osoba, ktorá by tým porušila spovedné tajomstvo alebo tajomstvo informácie, ktorá jej bola ako osobe poverenej pastoračnou starostlivosťou zverená ústne alebo písomne pod podmienkou, že zachová o nej mlčanlivosť.

§ 6

(1) Finančná polícia podá prokurátorovi príslušnému podľa odseku 3 podnet na podanie návrhu na začatie konania o vyslovenie toho, že majetok bol nadobudnutý z nelegálnych príjmov, ak po preskúmaní príjmov, hodnoty majetku a spôsobu nadobudnutia majetku podľa § 3 a 4 zistí, že hodnota majetku osoby presahuje najmenej o 1000-násobok minimálnej mzdy⁶⁾ preukázateľné príjmy.

(2) Podnet podľa odseku 1 obsahuje

- a) označenie orgánu, ktorý ho podáva,
- b) meno, priezvisko, adresu pobytu a dátum narodenia fyzickej osoby alebo obchodné meno alebo názov, sídlo a identifikačné číslo právnickej osoby (ďalej len „identifikačné údaje“), ktorej majetok má byť vyhlásený za nadobudnutý z nelegálnych príjmov,
- c) výsledok preskúmania príjmov, hodnoty majetku a spôsobu nadobudnutia majetku osoby,
- d) uvedenie skutočností a označenie dôkazov nasvedčujúcich tomu, že hodnota majetku osoby presahuje najmenej o 1000-násobok minimálnej mzdy preukázateľné príjmy,
- e) dátum a miesto podania,
- f) podpis oprávneného príslušníka finančnej polície.

(3) Na konanie podľa tohto zákona je príslušný prokurátor, v ktorého obvode sa nachádza súd, ktorý je podľa všeobecného predpisu o konaní pred súdom príslušný na konanie o návrhu podľa § 8.

Poznámky pod čiarou k odkazom 2 až 6 znejú:

„2) § 116 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov.

3) § 91 ods. 4 písm. g) zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

4) Napríklad zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe.

5) Napríklad zákon č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, zákon Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov.

6) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 90/1996 Z. z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov.“

Odôvodnenie:

Navrhované § 4 až 6 majú za cieľ ustanoviť pôsobnosť finančnej polície v štádiu pred konaním na súde. Navrhujem, aby finančná polícia bola tým orgánom, ktorý preskúmava oznámenia podané na základe § 3 a vykonáva všetky potrebné zisťovania a získavania dôkazov, ktoré potvrdia alebo vyvrátia skutočnosti uvedené v oznámení. Pôsobnosť finančnej polície je obdobná, ako napríklad pri činnosti v oblasti boja proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti.

Ak finančná polícia zistí, že majetok osoby presahuje jej legálne príjmy najmenej o 1000-násobok minimálnej mzdy, bude povinná podať podnet prokurátorovi na začatie konania pred súdom.

§ 7

(1) Prokurátor preskúma podnet podaný podľa § 6, najmä preskúma údaje a dôkazy podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d). Ak prokurátor považuje za potrebné podnet doplniť alebo vykonať ďalšie preskúmavanie príjmov, hodnoty majetku a spôsobu nadobudnutia majetku osoby, požiada o doplnenie alebo ďalšie preskúmanie finančnú políciu. Finančná polícia je povinná žiadosti prokurátora v určenej lehote vyhovieť.

(2) Prokurátor požiada osobu označenú v podnete o podanie vysvetlenia alebo predloženie dôkazov o tom, akým spôsobom nadobudla majetok uvedený v podnete; táto osoba je povinná žiadosti prokurátora vyhovieť do 30 dní odo dňa doručenia žiadosti. Vysvetlením sa rozumie najmä predloženie listín a označenie iných dôkazov, potvrdzujúcich spôsob nadobudnutia majetku.

Odôvodnenie:

Predmetné ustanovenie upravuje konanie prokurátora po doručení podnetu od finančnej polície. Prokurátor najmä posúdi skutočnosti, ktoré sú v podnete uvedené a rozhodne o podaní návrhu na súd alebo o doplnení podnetu. Pred podaním návrhu na súd bude mať prokurátor povinnosť požiadať osobu, proti ktorej podnet smeruje, o podanie vysvetlenia k skutočnostiam v podnete uvedeným.

§ 8

(1) Prokurátor podá súdu návrh na začatie konania o vyslovenie nadobudnutia majetku z nelegálnych príjmov (ďalej len „návrh“), ak

- a) zo zistených skutočností odôvodnene usudzuje, že hodnota majetku osoby označenej v podnete presahuje najmenej o 1000-násobok minimálnej mzdy preukázateľné príjmy, ktoré táto osoba mohla dosiahnuť a
- b) osoba označená v podnete nepodá vysvetlenie podľa § 7 ods. 2, alebo jej vysvetlenie prokurátor nepovažuje za dostatočné.

(2) Návrhom sa prokurátor domáha rozhodnutia o vyslovení nadobudnutia majetku z nelegálnych príjmov. V návrhu prokurátor okrem náležitostí podľa všeobecného predpisu o konaní pred súdom⁷⁾ uvedie identifikačné údaje osoby, proti ktorej návrh smeruje (ďalej len „odporca“) a hodnotu majetku, ktorý má byť rozhodnutím vyslovený za majetok nadobudnutý z nelegálnych príjmov.

(3) Súd môže na návrh prokurátora predbežným opatrením podľa všeobecného predpisu o konaní pred súdom⁸⁾ uložiť odporcovi, aby nenakladal s určitým majetkom v hodnote uvedenej prokurátorom v návrhu.

Poznámky pod čiarou k odkazom 6 a 7 znejú:

„7) § 42 ods. 3 a § 79 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

8) § 74 až 77 Občianskeho súdneho poriadku.“

Odôvodnenie:

Navrhované ustanovenie upravuje podmienky podania návrhu na konanie pred súdom a náležitosti podania na súd.

§ 9

Ak prokurátor v konaní pred súdom preukáže existenciu rozdielu vo výške minimálne 1 000-násobku minimálnej mzdy medzi preukázateľnými príjmami odporcu, ktoré mohol dosiahnuť a jeho skutočným majetkom, súd rozhodnutím vysloví, že tento majetkový rozdiel uvedený v návrhu podľa § 8 ods. 2 odporca nadobudol z nelegálnych príjmov a prepadá v prospech štátu. Ak v konaní pred súdom odporca preukáže opak, súd návrh podľa § 8 ods. 2 zamietne.

Odôvodnenie:

Navrhovaný § 9 obsahuje ustanovenia o dôkaznom bremene. Bremeno tvrdenia bude znášať prokurátor, ktorý bude preukazovať existenciu rozdielu medzi preukázateľnými príjmami odporcu a jeho skutočným majetkom. Tento rozdiel musí byť vždy minimálne 1 000-násobok minimálnej mzdy, inak prokurátor nie je oprávnený návrh na začatie konania podať; resp. súd by bol povinný návrh okamžite zamietnuť, pretože by neobsahoval zákonom stanovené náležitosti. Ak prokurátor toto bremeno tvrdenia unesie, súd rozhodne o prepadnutí označeného majetkového rozdielu v prospech štátu. Ak odporca aktívne v konaní preukáže opak, súd návrh zamietne. Ide o štandardné rozdelenie dôkazného bremena medzi navrhovateľa a odporcu.

§ 10

(1) Ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie podľa § 8 a 9 sa použijú ustanovenia všeobecného predpisu o konaní pred súdom⁹⁾.

(2) Ak tento zákon neustanovuje inak, na postup prokurátora podľa § 7 sa použijú ustanovenia osobitného zákona.¹⁰⁾ Ustanovenia osobitného zákona o vybavovaní podnetu sa nepoužijú.

(3) Postupom podľa tohto zákona nie je dotknutá zodpovednosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby za protiprávne konanie postihnutel'né podľa osobitného predpisu¹¹⁾.

(4) Na zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom podľa tohto zákona sa vzťahuje osobitný predpis¹²⁾.

(5) Ak po podaní návrhu podľa § 8 ods. 1 bolo začaté voči tomu istému odporcovi konanie pred súdom podľa osobitného predpisu¹³⁾, ktoré sa týka spôsobu nadobudnutia majetku, voči ktorému návrh podľa § 8 ods. 1 smeruje, súd uznesením konanie podľa § 9 preruší až do právoplatného skončenia konania podľa osobitného predpisu.

Poznámky pod čiarou k odkazom 8 až 12 znejú:

„9) Občiansky súdny poriadok.

10) Zákon č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení zákona č. 458/2003 Z. z.

11) Napríklad zákon č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov, zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, § 415, 420 a § 451 Občianskeho zákonníka.

12) Zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov.

13) Zákon č. 141/1961 Zb. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov.“.

§ 11

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. septembra 2005.“

Odôvodnenie:

Navrhovaný § 10 obsahuje spoločné ustanovenia vo vzťahu k použitiu osobitných predpisov na konanie podľa tohto zákona, ako aj vo vzťahu k náhrade škody a súbehu konania podľa tohto zákona s trestným konaním.

§ 11 navrhuje ustanoviť účinnosť zákona od 1. septembra 2005.

Predkladajú:

1. Robert Madaj Madaj
2. ROBERT FICO Robert Fico
3. DUŠAN ČAPLOVIČ Čaplovič
4. JANA LAŠŠÁKOVÁ Laššáková
5. Edita ANEYALOVÁ Aneyalová
6. JURAJ BLANAR Blanar
7. JARNA BABANIČOVÁ Babaničová
8. DREČUN Peter Drečun
9. RUDOLF ŽIAK Žiak
10. RAO FRATTI Fratti
11. Jozef Burián Burián
12. Norbert Thier Thier
13. Jozef Buda Buda
14. MIROSLAV ČIŽ Číž
15. Jozef Bucák Bucák
16. Alexej Ivanča Ivanča
17. ZUZANA MARTINKOVÁ Martinková
18. LUBICA LAURATILOVÁ Lauratilová